

Maranatha Mare

februari 2022

Jaargang 49 No 1

Zegengebed

Moge de weg je zeggen:

volg me maar

Moge de ster je zeggen:

richt je vaart op mij

Moge de grond je zeggen:

bezaai me.

Moge het water je zeggen:

drink me

Moge het vuur je zeggen:

warm je

Moge de boom je zeggen:

schuil in mijn schaduw

Moge de vrucht je zeggen:

pluk me, eet me.

En als je de weg kwijtraakt;

geen vaste grond meer vindt

en dreigt te verdrinken;

Als het vuur is gedoofd en je kou lijdt

in een nacht zonder sterren;

als de bomen kaal zijn

en je honger en dorst hebt,

Dan moge zijn STEM je zeggen:

Wees niet bang, Ik zal er zijn.

Frans Cromphout

<https://lovehealsallthings.blog/2021/12/23/zegenwens-2022/>

februari 2022 | 2

Dan moge zijn STEM je zeggen: Wees niet bang, Ik zal er zijn.

Beleggingsadvies 2022

Emerita is mijn nieuwe titel. Emeritus voor de mannen, emerita voor een vrouw. Dit is de benaming voor een predikant of professor die met pensioen is gegaan.

'Wat ga je nu dóén?' wilde iedereen weten. Voorlopig niets veel anders, zag ik toen januari kwam en ging. Van dag tot dag is het gewoon hetzelfde – het werk gaat door bij de uni en de kerk.

De grote verandering kwam bij de financiën. Een verandering van levensstijl – van rondkomen met een salaris naar besluiten over 'dat pensioengeld'. Eerst eindeloos formulieren invullen. Toen woorden als 'vermogensbestuur' en 'investeringsportefeuille' leren kennen.

Nu merk je pas echt wat 'investering' betekent. Van ieder besluit in het verleden, elke keuze over tientallen jaren, *pluk je nu de vruchten óf draagt de gevolgen*.

De dividenden worden berekend. Was het een goede investering of niet zo best? Hoe dan ook, op dit punt is het te laat. *Alea iacta est*, zei Julius Caesar toen hij de Rubicon overstak. Die dobbelsteen is gegoid. Er is niets verder aan te doen.

Tot zo ver het verleden ... Nu voor de toekomst. De vermogensbestuurders calculeren. Grafieken en projecties. Hoe oud durf je eigenlijk te worden?

Dat hele gedoe is bedoeld voor de primitieve zaak van *overleving* – een dak over het hoofd, voldoende te eten, medische zorg voor het lichaam. Als *overleven* zoveel aan tijd, moeite en aandacht verdient, hoeveel te meer de investering in *kwaliteit van leven*? Ook wat die veel grotere zaak betreft, zal je van elk besluit en iedere keuze over tijd heen *de vruchten plukken óf de gevolgen dragen*. Een goede of een minder goede uitkomst.

Een goede investering in kwaliteit van leven begint bij de investering in het *zelf*. Het *zelf* is alles wat we hebben om te investeren. Wie daar niet goed mee omgaat, wie het *zelf* laat wegcijferen of vervormen, eindigt in een staat armoede en beschadigen vaak ook anderen.

Een goede investering in het *zelf* over tijd heen levert dividenden als: heel mens-zijn, innerlijke vrede, ruimte van geest. Dit biedt rustige zekerheid over je eigenwaarde als mens geschapen naar het beeld van God. Dan geen onrustig najagen van iets om jezelf en anderen te proberen overtuigen van je waarde als mens.

Rustige zekerheid van je eigenwaarde is niet gelijk aan eigenwaan of eigengerechtigheid. Integendeel. Met een realistisch gevoel van eigenwaarde kun je de realiteit van je eigen gaven en falen onbedreigd onder ogen zien.

De dividenden van een goede investering in het *zelf* kunnen vruchtbaar tot voordeel van de *ander* aangewend worden. Alleen wie iets positiefs heeft om te geven, kan constructief bijdragen tot het welzijn van anderen.

De kwaliteit van het verleden én de toekomst worden bepaald door de investeringen die we van dag tot dag maken. Met Janus naar wie januari genoemd is, kijken we aan het

begin van het jaar even naar achteren en naar voren om onze investeringen te beoordelen en besluiten daarover te nemen.

Als gelovigen evalueren we samen met God die dat *zelf* gemaakt en aan ons toevertrouwd heeft. De beste investering voor de beste opbrengst is waarschijnlijk een leven gekenmerkt door: God liefhebben en je naaste als jezelf.

Hoe staat het met uw investeringen voor 2022?

Yolanda Dreyer

Gemeentenuws

Aan het begin van December kreeg Tanya het bericht van de universiteit dat zij bevordert werd tot professor. Van harte gefeliciteerd Tanya, je hebt jaren lang hard gewerkt en veel moeite gedaan om het zover te brengen! Proficiat!

Op zaterdag 25 december vierden wij een prachtige Kerstdienst. Emmy Reinten had de bloemen en kaarsen verzorgd: prachtige witte lelies en chrysanten. Wij hadden muzikale medewerking van Johan van Staden (orgel en zang), Marnus Greyling (orgel), Pieter Kruger (zang), Jan-Willem Hoorweg (fagot) en Ilse-Louise Herholdt (cello, fluit, saxofoon en piano). Een betekenisvolle spirituele eredienst met een beeldschone muzikale inlijsting!

Over de Kerstijd zagen wij Marcel Smal, zoon van Frouk, op bezoek in Johannesburg uit Assen; en ook Andrea van der Kuil op bezoek uit Arnhem. Leuk dat de jonge volwassenen toch terug komen om weer de banden te versterken met familie en vrienden.

Sietske Reinten is een tijd in het ziekenhuis geweest, en mocht net voor Kerst naar huis. Ze was erg zwak, maar nu ze weer thuis is gaat het steeds beter en word ze sterker. Wij denken aan Sietske en ook haar mantelzorger Emmy.

Marjan van Zee voelt zich ook langzaam maar zeker veel beter. Ze komt af en toe in de kerk. Ze was op Kerstdag in de kerk een kreeg een prachtige bos witte chrysanten mee waar ze erg blij mee was en een bedankje stuurden.

Ina Tanzer vertrok midden December naar Nederland om haar kinderen op te zoeken, maar helaas testte zij positief voor Covid-19 op Schiphol en moest ze 10 dagen in quarantaine zitten in een vakantiehuisje. Gelukkig kon haar zoon Emil uit Engeland bij haar wonen en konden zij wat tijd inhalen. In haar eigen woorden waren haar enige symptomen "verveling". Gelukkig kon ze enkele dagen na quarantaine nog wat tijd met haar kinderen doorbrengen en is ze nu weer veilig thuis in Johannesburg, waarschijnlijk haar volgende reis aan het plannen.

Yvonne de Koster had zware pech met haar auto in December, en kon de hele December nergens naar toe. Gelukkig is haar auto weer gemaakt en kan ze weer overal naar toe en zien wij haar met plezier terug in de kerk.

Loes Dibb woont al een tijd in een kleiner huisje in Northwold, dicht bij haar zus. In November 2021 had zij een auto ongeluk en is haar auto afgeschreven. Ze wilt niet meer

rijden maar kan gelukkig nog met de hulp van Uber uitjes maken. Via de Mare en wekelijkse overdenking blijft zij in contact met de gemeente.

Rob Calmer en zijn vrouw Jacque wonen al weer 3 maanden in Nederland. De moeder van Rob is verhuisd naar een permanente woongroep in een verpleeghuis bij haar in de buurt in Amsterdam. Jacque heeft een beroep aangenomen van de Anglicaanse Kerk in Twente, aanstaande zondag is de bevestiging. Voorlopig blijven Rob en Jacque dus in Nederland wonen.

Leest u de Mare?

Mijn vraag aan u was of u de Mare leest en indien ja, welke items u leest.

De reacties waren wijd uiteenlopend:

- aan de ene kant waren er mensen die niet meer de Mare lezen en vroegen om van de lijst afgehaald te worden
- daartegenover waren er een paar mensen die de Mare van begin tot eind lezen en zelfs meerdere keren per maand lezen en het beslist niet willen missen
- een paar mensen kijken alleen maar naar de dienstrooster en/of verjaardag kalender
- de grootste belangstelling is voor het gedicht, Yolanda's bijdragen en gemeentenuws
- voor een aantal mensen is de Mare nog een herinnering van vroeger toen hun ouders nog in de kerk kwamen
- de artikelen die ik van overal haal worden selectief gelezen – ongeacht de taal – maar de kortere artikelen krijgen groter voorkeur en ook artikelen waarvan het onderwerp interessant is voor de lezer (niet altijd goed in te schatten, wat ik interessant vindt, vindt de volgende niet zo leuk)
- er was een voorstel om in plaats de Mare te publiceren meer inhoud te plaatsen op Facebook – er zijn aantal mensen op de Mare lijst die niet van Facebook gebruik maken en email contact verkiezen, er zijn ook een paar mensen die geen email of FB hebben en een exemplaar uitgeprint krijgen
- er was een hele goeie voorstel om een update te vragen van alle oud gemeenteleden en belangstellende en te publiceren. Ik denk aan alle families die verhuisd zijn naar een andere deel van Zuid Afrika of een andere deel van de wereld. Ook zou het leuk zijn om een update te krijgen van alle kinderen en kleinkinderen van de gemeenteleden die nog bij de kerk horen
- er was een aanbod om mij te helpen met de publiceren van de Mare. Tanya helpt ook met een bijdragen als Yolanda het te druk heeft

Bedankt voor alle reacties, de emerita en ik gaan door met de maandelijkse Mare. Ik lees alle reacties die binnenkomen en waardeer alle feedback, nu weet ik wat jullie denken en waar ik het voor doe. Ik vind het trouwens super leuk om te blijven doen.

Ellen van der Kuil

Ds. A. van der Veer: 'De oncoloog zei: 'Blijf preken!''

Komende week hoopt ds. Arie van der Veer de kaap van 80 te rond. Ondanks medische én persoonlijke tegenslagen in zijn leven bereikt hij 'de leeftijd der zeer sterken'. Op verzoek van Visie selecteerde hij acht teksten die veel voor hem betekenen.

"Achter deze teksten schuilt mijn levensverhaal," vertelt ds. Van der Veer in zijn studeerkamer, waar je – vijfhoog – fraai uitzicht hebt over 'zijn' stad: Zwolle.

'Mijn rots, mijn deel, mijn enig goed' (Psalm 73, oude berijming)

"Bij deze tekst denk ik meteen aan mijn opvoeding. Mijn ouders zijn beiden in het geloof gestorven. Mijn vader overleed in 1995, op 79-jarige leeftijd. Moeder is 92 geworden, en stierf in 2008. Omdat mijn vader de hele oorlog in Duitsland heeft gezeten, voedde mijn moeder me de eerste 3,5 jaar van mijn leven alleen op. Het gekke? Nu ik oud ben, projecteer ik allerlei herinneringen op haar terug. Als ik bijvoorbeeld een psalmversje zing, denk ik meteen dat zij het me heeft geleerd. Terwijl dat nog maar de vraag is.

Wat ik ook apart vind, is dat ik heel vaak terugval op de oude berijming, uit mijn jeugd jaren. Toen ik rond mijn 24e in mijn eerste gemeente startte, Nieuwe Pekela, begonnen we daar al snel met het zingen uit de nieuwe berijming. Toch komen juist de psalmen in de berijming van 1773 weer heel sterk bij me boven. Ze doen me denken aan mijn ouders. Zij hebben me leren zingen, gaven mij de liefde voor de psalmen mee. Nu denk ik vaak: pa en ma, bedankt voor alles."

'Ga naar die man in de wagen' (Handelingen 8:29)

"Nu er voor de vierde keer kanker bij mij is vastgesteld – uitgezaaide prostaatkanker – kom ik sinds september regelmatig bij een oncoloog. Weet je wat hij zei? 'We gaan alle mogelijkheden qua behandelingen op een rijtje zetten, maar één ding: blijf preken!' Zó bijzonder, want wij kenden elkaar niet. Ik wilde altijd al predikant worden. Wat dat betreft, heb ik nooit strijd gehad. Sterker nog: daar ben ik telkens in bevestigd, tot en met zo'n opmerking van deze oncoloog aan toe. Mijn vader had altijd zelf predikant willen worden, maar werd meteropnemer. Hij heeft me op allerlei manieren gestimuleerd. In het bevindelijke deel van de Christelijke Gereformeerde Kerken waarin ik opgroeide, was dominee worden niet zomaar iets.

Dus worstelde ik wel met de vraag of ik dat wel kon, en mocht. En of God mij wel zag, met dat verlangen. In mijn jeugd had ik altijd dezelfde predikant, ds. Driessen. Ik herinner me geen enkele preek meer van hem, behalve eentje over deze tekst, uit het verhaal over 'Filippus en de Moorman'. Die preek, met deze opdracht erin, heb ik als een duidelijke

roeping van God ervaren. Ik preek nog elke zondag en maak voor iedere week een nieuwe preek. Als ik dat niet meer zou kunnen, zouden het voor mij nu alleen maar 'de kwade dagen' zijn waarover Prediker spreekt. Want oud zijn valt niet mee."

'Strijd de goede strijd' (1 Timoteüs 6:12)

"Omdat wij thuis heel arm waren, vroeg ik me als tiener op het gymnasium vaak af: zit ik niet op de verkeerde school? Vanaf de middelbare school had ik altijd bijbaantjes. 's Morgens om 6 uur bezorgde ik al kranten. 's Middags weer. En zaterdags werkte ik in een poppenwinkel. Het geld gaf ik aan mijn ouders. Tjonge, wat worstelde ik op het gymnasium met oude talen: Grieks, Latijn en Hebreeuws. Mijn theologiestudie vond ik geweldig, maar de aanloop... Het kwam me niet aanwaaien.

In 1959 stond ik voor het eindexamen. Zó spannend: zou ik het halen? Elke ochtend zong ik achter het traporgel Gezang 117a uit de Hervormde Bundel: 'Sta op en strijd de goede strijd, tot al wat God u vraagt bereid.' En: 'Vertrouw ten slot uw levenslot, uw aards, uw hemels heil, aan God. Maak u geen zorgen voor de tijd, Hij is het die uw heil bereidt.' Dat zong ik, als 17-jarige puber. De taal klinkt nu ouderwets, maar de inhoud blijft mooi: 'Schoon uw weg oneffen zij, Hij licht u met Zijn schijnsel bij.' Dat heb ik ervaren, want ik heb het examen gehaald."

Open mijn mond' (Psalm 51:17)

"Over deze tekst preekte ik bij mij intrede-dienst in 1966, in mijn eerste gemeente: Nieuwe Pekela. Mijn mond is mijn kracht én mijn zwakheid. Mijn mond gebruiken in de dienst aan God is mijn roeping. Maar daardoor kun je ook uitglijden: dingen niet goed zeggen. Onbedoeld kun je anderen zelfs met woorden verwonden. Dat voelde ik toen al aan. Vandaar: 'Here, open mijn lippen, opdat ik Uw lof verkondig.'

Die mond van me ging wel open. Maar niet altijd met 'de lof van God' op mijn lippen, al was dat mijn diepste verlangen. Hoeveel preken en toespraken ik heb gehouden, zou ik niet weten. Hopelijk zaten er goede dingen tussen, maar absoluut ook uitglijders. Daarom is dit mijn levensgebed: 'Here, ik ben niet te stoppen, maar: open mijn lippen, opdat ik Úw lof verkondig.'

Mijn moeder zong andere coupletten uit diezelfde psalm ook zo graag, in de oude berijming: 'Genâ, o God, genâ, hoor mijn gebed...' En: 'Verschoon mij toch naar Uw barmhartigheden, delg uit mijn schuld...' Voor mijzelf is dit dus niet 'zomaar' een tekst; er klinkt heel veel in mee."

'Heb de waarheid en de vrede lief' (Zacharia 8:19)

"In 1960 deed ik belijdenis. Die zondag kreeg ik, verrassend genoeg, déze tekst mee. Als predikant heb ik later heel wat belijdeniscatechisanten een Bijbeltekst meegegeven. Als ik teruggedacht aan mijn eigen belijdenisdienst, dacht ik vaak: man, hoe kom je nou aan zó'n tekst? Toch denk ik dat ik het wel weet: de dominee zag gewoon dat ik van nature een haantje ben. Hij zei eigenlijk: 'Arie, doe een beetje rustig aan. Je mag de waarheid

vertellen, maar verlies daarbij de vrede niet uit het oog...' Ook in mijn jaren als EO-voorzitter heb ik vaak aan deze woorden gedacht, in allerlei situaties. Zo'n tekst, op mijn 18e gekregen, reist nog altijd met me mee."

'Dank God in alles' (1 Tessalonicenzen 5:18)

"Zie je dat wandbordje hangen, achter me? Dit is de trouwtekst die mijn ouders in 1937 kregen. Het hing in onze woonkamer. We keken thuis dus altijd tegen die tekst aan. Mijn ouders leefden eruit. Met name mijn vader hield me altijd voor: Arie, dank God niet vóór, maar ín alles. Dus: onder alle omstandigheden – wat er ook gebeurt. Mijn ouders hebben moeilijke tijden doorgemaakt. Vader kreeg maagkanker, later ook longkanker. Hij zakte in elkaar toen hij voor een longfoto naar het ziekenhuis ging. Moest gereanimeerd worden. Gelukkig konden m'n vrouw Ees en ik net op tijd bij hem komen, voordat hij overleed. Hij was al buiten bewustzijn, maar we hebben nog voor hem gezongen. Moeder had een heel zwaar leven. Altijd depressief. Ze had angst voor de dood, en het oordeel van God. Ze was bang om eeuwig verloren te gaan. En o, wat wás ze bang dat ze kanker zou krijgen... Het merkwaardige? Ik heb heel wat sterfbedden meegemaakt, maar niemand stierf zó rustig als zij. Die 73e psalm – ik noem 'm weer – las ze helemaal stuk in haar bijbeltje. 'Mijn rots, mijn deel, mijn eeuwig goed...'"

'Mijn God, mijn God, waarom?' (Matteüs 27:46b)

"Onze oudste zoon Peter schildte aardappels voor het eten, en opeens lag hij dood voor de gootsteen. Peter was ook voorganger, hier in Zwolle. Uniek: vader en zoon samen predikant in één gemeente. Waarom overleed hij zo plotseling? Ik kan er geen zinnig woord over zeggen. Dit is mijn grote strijd, sinds 8 juni 2015. Maar de rest van Jezus' kruiswoord – 'Waarom hebt U Mij verlaten?' – laat ik bewust weg. Ondanks alle vragen heb ik me namelijk nooit door God verlaten gevoeld.

Als haar of ons iets overkomt, ziet mijn vrouw de lijnen naar God sterker lopen dan ik. Dan zegt Ees, terecht: 'Als je denkt dat God er niks mee te maken heeft, gaat Hij dan soms over een paar gebieden niet?' Zij wijst me dus op Gods soevereiniteit.

Zijn betrokkenheid op alles wat er gebeurt, belijd ik ook. Vraag me alleen niet hóé. Dat kan ik niet inkleuren. Totaal niet. Ik begrijp mensen die soms niets van Hem begrijpen. Ik dien God niet omdat ik Hem begrijp. Nooit kom ik verder dan 'Waarom?' Als een schreeuw naar God.

Weet je wat ik zo verrassend vind? Jezus stierf, in vrede, met die vraag op Zijn lippen. Wat Hij deed, wil ik ook doen: me blijven vastklampen aan God."

'Een schat in een aarden vat' (2 Korintiërs 4:7)

"Het was toch een soort nederige hoogmoed dat ik deze tekst koos voor mijn intrededienst in Zwolle, in 1972. Na afronding van mijn theologiestudie kreeg ik heel veel beroepen. Vier jaar later, toen ik opnieuw beroepbaar werd, was het prijschietsen: de ene na de

andere gemeente vroeg of ik wilde komen – net zolang tot je eindelijk een keer zou zwichten...

In Nieuwe Pekela werden ze er dol van. Als dominee kun je het 'vroom verkopen' als je een beroep aanneemt of ervoor bedankt: 'De Here gaf me rust over die beslissing.' Om mezelf enigszins te corrigeren, koos ik deze tekst. In mijn Zwolse periode – zeker de laatste twintig jaar – heb ik aan den lijve ondervonden dat ik inderdaad maar broos aardewerk ben. Zo heb ik vier keer kanker gekregen. Vier keer! In het ziekenhuis hebben ze zo'n medisch dossier van me.

Natuurlijk, ook dominees belijden dat ze van genade moeten leven: 'Niet ik, maar Hij.' Ondertussen gedragen we ons weleens anders. Zo'n tekst tikt je als het ware op je schouder: 'Kijk, dit ben je: broos aardewerk.' Nou, dat is waarheid geworden in mijn leven. Ook weer op zo'n wonderlijke manier, trouwens: ik ben er *nóg*."

Geschreven door Gert-Jan Schaap, redacteur Visie Magazine

<https://visie.eo.nl/artikel/2022/01/ds-a-van-der-veer-de-oncoloog-zei-blijf-preken>

5x De mooiste uitspraken van Desmond Tutu

Desmond Tutu is op Tweede Kerstdag op 90-jarige leeftijd overleden. De aartsbisschop uit Zuid-Afrika is winnaar van de Nobelprijs voor de Vrede en betekende veel voor de vrede in zijn land. De bekende geestelijke heeft veel inspirerende uitspraken gedaan. Reden genoeg voor Niels Gillebaard om de vijf mooiste uitspraken van Desmond Tutu op een rijtje te zetten.

1. We worden niet bemind omdat we goed zijn, we zijn goed omdat we bemind worden

Je hoeft niet perfect te zijn om Gods liefde te ontvangen. Integendeel, God houdt van je zoals je bent. Ongeacht wat. Of je goed bent hangt niet van jou af. Het is God die zegt dat jij goed bent.

2. Doe je kleine stukje goed, daar waar je bent. Die kleine stukjes zullen de wereld overrompelen

Wat doen we aan klimaatveranderingen? Hoe kan de wereld een rechtvaardige en eerlijke wereld worden? Dat zijn grote vragen. Te groot om in je eentje te beantwoorden of op te lossen. Je kunt wel degelijk wat doen. Doe goed daar waar je bent, hoe klein het ook is. Als iedereen dat doet, zal die goedheid 'de wereld overrompelen.'

3. Kinderen zijn een buitengewoon geschenk. Ze hebben het vermogen om in het hart van de dingen te kijken

Kinderen hebben een puurheid en eerlijkheid waar volwassenen van kunnen leren. Kinderen zien de dingen zoals ze zijn. Daarom moeten we kinderen koesteren. Hun puurheid kan ons inspireren zelf ook goed te zijn en goed te doen.

4. Goedheid is sterker dan slechtheid. Liefde sterker dan haat. Licht sterker dan duister

Dit is een statement. Je vertrouwt erop dat het licht sterker is dan het duister. Desmond Tutu heeft het ook zo ervaren. Ik vind het een mooi uitgangspunt. Als het goede sterker is dan het kwade, dan heeft het leven zin.

5. Verschillen zijn niet bedoeld om te scheiden, te vervreemden. Ze zijn er om onze behoefte aan elkaar te realiseren

Verschillen kunnen gebruikt worden om mensen tegen elkaar op te zetten. De ander is vreemd. De ander is anders en dus verkeerd. Dat is niet waarom er verschillen zijn tussen mensen in de wereld. Verschillen zijn er om wederzijdse interesse mogelijk te maken. Je hebt behoefte aan een ander. Oftewel: je hebt behoefte aan iemand die anders is dan jij. *Welke uitspraak raakt jou het meest?*

Niels Gillebaard

<https://www.mijnkerk.nl/5x-de-mooiste-uitspraken-van-desmond-tutu-video/>

Dochter Desmond Tutu is predikant in Nederland: 'Goed dat ik weer aan de slag kan'

Mpho Tutu trad als priester in de voetsporen van haar vader Desmond. Door haar huwelijk met een vrouw werd ze gedwongen haar functie in de Zuid-Afrikaanse Anglicaanse Kerk neer te leggen. Nu pakt ze de draad weer op. In Nederland.

Het verdriet bij Mpho Tutu-Van Furth (58) om het gemis van haar vader is een maand na zijn overlijden volop voelbaar. Tijdens het interview bij haar thuis in Amstelveen dwalen haar gedachten een paar keer af naar de man die wereldberoemd werd als eerste zwarte aartsbisschop van de Anglicaanse Kerk in Kaapstad, maar bovenal om zijn strijd tegen apartheid in Zuid-Afrika. Leah Tutu, de moeder van Mpho (spreek uit: M-po) nam zondagmorgen 26 december 2021 via FaceTime contact op met haar dochter om te melden dat haar vader een zeer slechte nacht had gehad. „Hij kon niet meer praten, maar ik zag aan het trillen van zijn oogleden dat hij me wel hoorde. Dat was een intens moment. Tien minuten later is hij overleden.”

Paspoort Mpho Tutu

Mpho Tutu werd in 1963 geboren als dochter van de Zuid-Afrikaanse bisschop en mensenrechtenactivist Desmond Tutu en zijn vrouw Leah. Ze is priester, schrijver, spreker en kunstenaar.

Ze volgde de priesteropleiding van de Anglicaanse kerk in de Verenigde Staten, waar ze bijna dertig jaar lang woonde. In 2011 keerde ze terug naar Zuid-Afrika. Ze trouwde in 2015 met Marceline van Furth, waardoor ze haar priesterambt in haar thuisland moest neerleggen. Ze schreef drie boeken waaronder *Tutu, The Authorised Portrait* (biografie over haar vader). Sinds 2015 woont ze in Amstelveen, vanaf zondag is ze officieel predikant van geloofsgemeenschap Vrijburg. Ze heeft twee kinderen uit een eerder huwelijk.

Wat ze naar eigen zeggen van hem - maar zeker ook van haar moeder - heeft geleerd, is het vermogen om lief te hebben en om te vergeven. „Mijn zussen, broer en ik kregen thuis het goede voorbeeld te zien. Mijn ouders waren 67 jaar getrouwd en maakten heel de dag grapjes, ze waren dol op elkaar. Gingen het gesprek aan als er iets was. Maar er was ook voldoende ruimte voor rust. Mijn vader had die momenten nodig om in gebed te gaan.”

Grote gevolgen

De liefde, maar ongewild ook het geloof brachten Mpho in 2015 naar Nederland. Een paar jaar eerder had ze in Zuid-Afrika de Nederlandse kinderarts Marceline van Furth leren kennen. De twee trouwden bijna zeven jaar geleden en die verbinding had grote gevolgen voor haar werk als priester. Ze kreeg de zegen van Desmond Tutu, maar de Anglicaanse Kerk in Zuid-Afrika accepteert tot de dag van vandaag geen huwelijk tussen mensen van hetzelfde geslacht. Mpho moest haar ambt neerleggen en verliet met pijn in hart Kaapstad. Samen met Marceline verhuisde ze naar Amstelveen, niet ver van Amsterdam UMC; de huidige werkplek van de kinderarts/hoogleraar.

De familie Tutu-Van Furth woont in een bescheiden rijtjeshuis in een net zo'n onopvallende wijk. In de voortuin liggen zakken vol pelletkorrels, bestemd voor de houtkachel die behoorlijk wat warmte afgeeft in de woonkamer, waar de vloer met terracottakleur doet denken aan de rode Afrikaanse aarde.

Ook al is het binnen warm en behaaglijk, Mpho mist haar familie in Kaapstad. Maar er komt een twinkeling in haar ogen als ze vertelt over haar officiële installatie op zondag 30 januari als predikant in de kerk van Vrijburg, een remonstrantse gemeenschap in Amsterdam. „Het is goed dat ik weer aan de slag kan bij een geloofsgemeenschap. Ik heb in Nederland lang gezocht naar een geschikte plek, maar dat viel niet mee. De eerste jaren was het vooral de taal een barrière, maar ik had ook het gevoel dat ik niet écht welkom was bij sommige gemeenschappen. Ik kreeg weinig ondersteuning om de gebruiken binnen de kerk te leren kennen, had het gevoel er niet tussen te passen. Dat was even slikken. Ik heb onder meer in de VS en Engeland gewoond en was gewend dat mijn eerste vriendengroep ontstond bij de geloofsgemeenschap waar ik me aansloot. Waar het aan lag? Ik ben een zwarte vrouw en getrouwd met een vrouw, niet iedereen accepteert dat. Kijk maar naar mijn eigen kerk.”

Bijbelclub

Tijdens het uitbreken van de pandemie besloot Tutu het heft in eigen handen te nemen en begon ze vanuit huis een eigen online bijbelclub. Ondertussen werd ze benaderd door Joost Röselaers, predikant van Vrijburg. „Mpho maakte indruk door haar onbevangenheid en verrassende wendingen in de preek. Voor ons aanleiding haar een aanstelling aan te bieden. Ze houdt elke week een bijbelkring, gaat maandelijks voor in kerkdiensten en neemt een podcast op over vergeving”, aldus Röselaers, die in 2016 het eerste kerkelijke homohuwelijk in het Verenigd Koninkrijk voltrok.

Mpho wil met haar preken een beroep doen op het hart. „Wat kunnen we vandaag met de woorden uit de Bijbel? Mensen hebben geestelijk voedsel nodig om in de dagen erna geïnspireerd te zijn om het goede te doen. Ik wil mijn ervaringen delen, mensen laten opbloeien.”

Ze ziet wat polarisatie doet in ons land. „Niet alleen in Nederland, maar ook in andere westerse landen staat het individu centraal. Mijn individuele vrijheden, daar mogen we niet aan tornen. Als je op zo'n manier denkt, ga je voorbij aan de vrijheden van een ander. Want een claim om altijd maar te doen wat je wilt, heeft gevolgen voor je omgeving. We zijn met elkaar verweven.” Dit besef wordt volgens haar door een groeiende groep jongeren gedeeld. „Ze zien dat deze manier van leven niet werkt. Niet alleen op maatschappelijk vlak, maar ook op het gebied van consumeren. Onze generaties zijn opgegroeid met het mechanisme dat als je ouder wordt, je steeds meer spullen krijgt. Dat je alles moet kunnen krijgen. Deze manier van leven is zeker voor de jongste generaties niet vol te houden, daarvoor is de aarde te veel beschadigd. We zullen met minder moeten leven, daar is het nog niet te laat voor.”

Carrièrekansen

Naast haar werk voor de kerk, zet Mpho Tutu zich samen met haar vrouw in voor betere carrièrekansen voor vrouwen. „We hebben een digitaal platform gemaakt waarop we vrouwen oproepen zich te melden als mentor. Met de hashtag #Itooo geven we uitdrukking aan deze oproep, met als gedachte: ‘ook ik ben bereid jonge vrouwen in mijn vakgebied te steunen’. Doel is dat meer vrouwen doordringen tot hogere posities. Mannen hebben in de praktijk vaak meer contacten en kruiwagens.”

Het initiatief is deels geïnspireerd door de #MeToo-beweging waarmee vrouwen samen een vuist maken door zich kenbaar te maken als slachtoffer van seksueel geweld. „Met #Itooo willen we daar iets positiefs aan toevoegen, zodat er een beweging op gang komt van vrouwen die elkaar steunen om hun dromen na te streven.”

Dat er in ons land door de onthullingen over seksueel wangedrag door mannen in de tv-wereld een nieuwe discussie is losgebarsten, is volgens Mpho een goede ontwikkeling. „Het is dapper dat deze vrouwen zich uitspreken over wat hen is overkomen. Bij mannen die zich schuldig maken aan grensoverschrijdend seksueel gedrag, gaat het om de ervaring van dat moment. Slachtoffers dragen die ervaring heel hun leven bij zich. Alleen al om je uit te spreken, is veel moed nodig. Daarom ben ik geneigd de vrouwen te geloven. Het verbaast me wel dat wat zij hebben meegemaakt voor velen als een verrassing komt. Kijk naar de positie van mannen op de werkvloer, ze nemen in de meeste gevallen nog steeds de hoogste posities in en maken dus soms misbruik van die machtspositie. Het kost tijd om dat patroon te doorbreken.”

Of Mpho haar eigen strijd voor de acceptatie van het homohuwelijk in de Zuid-Afrikaanse Anglicaanse kerk zal winnen, zal moeten blijken. „Ik weet niet hoe snel dit zal veranderen,

maar het zal een keer gebeuren. Want het huidige systeem is niet duurzaam. Ook in mijn land verlaten mensen de kerk omdat de missie die wordt verkondigd, niet meer bij hen past. We leven niet meer in een tijd dat alles wat de kerk zegt, klakkeloos wordt aangenomen. Mensen zijn en blijven lid van een geloofsgemeenschap omdat de boodschap van die kerk bij hun leven past. Dat is de enige manier.”

De komende vijf jaar zal Mpho Tutu actief blijven in Nederland, daarna gaat haar vrouw met pensioen en zullen ze meer tijd doorbrengen in Zuid-Afrika. Het leven daar is chaotisch en kleurrijk en veel minder gereguleerd dan hier. „Dat mis ik, zeker. Maar je kunt niet altijd alles hebben wat je wilt. Het is goed zo.”

Sanne Schelfaut 27-01-22

<https://www.gelderlander.nl/binnenland/dochter-desmond-tutu-is-predikant-in-nederland-goed-dat-ik-weer-aan-de-slag-kan~a4f04f16>

Dienstrooster februari 2022			
	zondag 6 feb	zondag 13 feb Koffiedrinken	zondag 20 feb
1	Ferry vd Kuil	Jan Willem Hoorweg	Frouk Smal
Bloemen	Ellen vd Kuil	Emmy Reinten	Ina Pol
Koffie		Priscilla Ndlovu	
	zondag 27 feb		
1	Hilda Herholdt		
Bloemen	Peggy Mijne		

Agenda februari 2022		
zondag 6 februari	10h00	Eredienst Ds. Y Dreyer
dinsdag 8 februari	09h00 – 13h00	Kerkkantoor
zondag 13 februari	10h00	Eredienst Ds. Y Dreyer Koffiedrinken
dinsdag 15 februari	09h00 – 13h00	Kerkkantoor
zondag 20 februari	10h00	Eredienst Ds. Y Dreyer
dinsdag 22 februari	09h00 – 13h00	Kerkkantoor
zondag 27 februari	10h00	Eredienst Ds. Y Dreyer
woensdag 2 maart	Aswoensdag	

- **Aswoensdag** is in het christendom het startschot van de veertig dagen vastentijd, een ritueel dat veel christenen volgens ter voorbereiding op Pasen.

Verjaardagen februari 2022		
maandag 31 januari	Johan van Staden	082 928 5874
dinsdag 1 feb	Claudia Schmidt	
woensdag 2 feb	Margreet Gaymans	011 608 2088
donderdag 3 feb	Janny Pol	082 561 1623
vrijdag 4 feb	Jurgens Bekker	082 650 6572
zaterdag 5 feb	Wilma de Jong	082 376 0303
maandag 7 feb	Hetty Venter	082 665 9134
zaterdag 12 feb	Wessel Reintjes	011 828 5236
woensdag 16 feb	Maaike van der Toorn	011 827 1645
vrijdag 18 feb	Emmy Reinten	083 440 7649
woensdag 23 feb	Gina Bianchi	
zaterdag 26 feb	Charleen Strydom	
zaterdag 26 feb	Leon Venter	082 444 2345
zaterdag 26 feb	Catharina de Wee	081 548 0087

MARANATHA KERK	
Webadres	http://www.nlgemeente.co.za
Facebook	http://tinyurl.com/FBMaranatha
Straatadres	Sherborneweg 3, PARKTOWN
Postadres	Nederlandsprekende Gemeente Postbus 84552 GREENSIDE 2034
Predikante	Ds Yolanda Dreyer 012 348 9850 / 082 893 2104 yolanda.dreyer@up.ac.za
Kerkkantoor Dinsdag ochtend 09h00 – 13h00	Joke de Jong 072 443 3535 nlgemeente@mweb.co.za
Bank Details	Beneficiary: Ned. Hervormde Kerk Nedbank Current Account 1979 316872 Branch: Nedbank Fox Street, Code 190805 Code 198765 for online payments
Scriba Redactrice Mare	Ellen van der Kuil 011 478 1082 / 083 626 3272 evdkuil@gmail.com
Kassier	Marco van Wieringen 011 442 9696 marcovw@mweb.co.za
Koster	Ferry van der Kuil 011 478 1082 estruct@iafrica.com
Organist	Johan van Staden 082 928 5874 jvstaden@webmail.co.za